

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Illvstri Regi Anglorvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

niam mentiti fuerant spiritui sancto, à conspectu Apostolorum principis, cuius sumus, licet immeriti, successores, mortui sunt educti. Cùm ergo nulla vel modica distantia sit inter perjurium & mendacium sacerdotis, dicente scriptura quòd verba sacerdotis aut vera sunt aut sacrilega, debent ecclesiastici viri, & præsertim qui prælationum obtinent dignitates, reatum perjurij & crimen mendacij penitus evitare & sic fugere inconstantia levitatem ne... sit eis si terram duabus viis ingredi convincantur, & si culpam incurrerint, non effugiant disciplinam. Miramur igitur non modicum & movemur quòd cùm carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo fidelitatis præsteris juramentum, & ab eo de regalibus fueris investitus, postquam per venerabilem fratrem nostrum Siffridum Maguntinum Archiepiscopum consecrationis beneficium suscepisti, tenuisti penè penitus circa eum, & ipsi tuæ devotionis obsequium subtraxisti. Ne igitur subditis tuis occasio fias similis levitatis, qui eis fortitudinis & constantia debes exempla præstare, fraternitatem tuam monemus & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta præcipiendo mandamus quatenus sic de cetero in ejus fidelitate persistas & sic ei patenter adhæreas & potenter quòd præterita negligentia per subsequentem diligentiam expietur, nec tam cito incurrisse notam perjurij videaris, quia id non possemus æquanimiter tolerare.

Scriptum est Abbati Corbeiensis in eundem ferè modum usque juramentum, & ei à suæ promotionis initio auxilium præsteris & favorem, nunc ultimo tenuisti penè penitus circa eum &c. usque expietur, nec incurrisse notam perjurij &c. usque ad finem.

ARCHIEPISCOPO TREVIRENSI.

Epist. 126.

Qualiter juramentum coram nobis præstitum & postmodum exhibitum in manibus Legati nostri observaveris, ne dicamus violaveris, qualiter irrita feceris quæ de tuis labiis processerant, dum veniens contra propriam sponsonem, promissiones infregeris redactas in scriptis & sigilli proprii munimine roboratas, qualiter in obedientia & devotione non persistiteris, tua prudentia non ignorat. Nos autem, licet possemus ex iis tamquam notoriis, & quæ nulla poterant tergiversatione celari, canonica severitatis in te sententiam promulgare, credentes tamen quòd patientia nostra te ad pœnitentiam revocaret, excessus tuos dissimulavimus hætenus & te duximus ex multa gratia supportandum. Verùm quoniam secundum impœnitens cor tuum thesaurizas tibi iram in die iræ, ita ut superbia tua semper ascendat, nec adicias ut conditionis propriæ recorderis, finaliter & peremptoriè tibi scribimus, sub debito juramenti & quanta possumus districtione mandantes ut carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo potenter adhæreas & patenter, per te ac tuos publicè ipsi auxilium tribuens & favorem. Alioquin securim ad radicem arboris infructuosæ immo etiam perniciosæ ponemus,

ne terram inutiliter occupet, & florentem vineam sterilitatis suæ umbra confundat. Quòd si aliqui de Ecclesia Trevirensi favorem tibi præsumerent adhibere, præsumptionem eorum taliter puniremus quòd eorum pœna multis proficeret ad cautelam; immo et si tota Ecclesia Trevirensis in erroris tui defensione peccaret, nos in eam animadvertere curaremus, & honoris metropolitici dignitatem, quam per sedem est apostolicam assecuta, alias transferre propter ingratitude vitium cogeremur.

PRÆPOSITO, ARCHIDIACONO, Canonici, & ministerialibus Ecclesia Trevirensis.

Inconstantiam & facilitatem, ne perjurium & infidelitatem dixerimus, Archiepiscopi Trevirensis vobis credimus per ejus opera patuisse. Nos autem memores dilectionis antiquæ quam apostolica sedes exhibuit Ecclesie Trevirensi, pro cujus defensione interdum persecutiones etiam gravissimas est perpessa, & recolentes devotionem illam quam Ecclesia Trevirensis Ecclesie Romanæ solita fuerat exhibere usque modò, mitius egimus contra eum, & ipsum duximus æquanimiter tolerandum, credentes quòd patientia nostra eum ad pœnitentiam revocaret. Verùm quoniam superbia ejus semper ascendit, ne videamur errorem ejus dissimulando fovere, similiter ei ac peremptoriè scribimus &c. *ut supra usque confundat.* Ideoque discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus eundem Archiepiscopum ad mandatum apostolicum exequendum diligentius moneatis, parati, cùm super hoc fecundò vobis scripserimus, quòd mandavimus humiliter adimplere. Credimus enim & pro certo tenemus quòd Ecclesia Trevirensis Ecclesie Romanæ matris & magistræ suæ dispositioni parebit, nec ejus obviabit aliquando institutis. Quòd si forsan, quòd non credimus, in erroris ejusdem Archiepiscopi defensione peccaret, in eam animadvertere curaremus, & in panam ipsius honoris metropolitici &c.

Epist. 127a

ILLVSTRI REGI OTTONI IN Romanorum Imperatorem electo.

Cum inter te ac dilectam in Christo filiam natam Ducis Brabantie sponsalia fuerint approbante Legato nostro contracta, nostræ voluntatis existit ut quòd initiatum est legitime, nisi per alium steterit, compleatur. Cùm ergo puella ipsa ætati nubili sit vicina, monemus serenitatem tuam & exhortamur attentius quatenus usque ad nubilem ejus ætatem expectes, & si pater ejus eam tibi tradere noluerit requisitus, ex tunc liberè cui volueris, in Domino tamen, nubas.

*Epist. 128.
Vide supra
Epist. 13. 66.
111.*

ILLVSTRI REGI ANGLORVM.

Qantum tuæ serenitatis excellentia honoris & exaltationis reciperet incrementum, si carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi promotio felicem sortiretur eventum, si diligenter attendas, intelliges per te ipsum, cùm te latere non possit quòd ei non solum adver-

Epist. 129.

farij sui potentia, sed & tuæ consanguinitatis respectus multiplicavit æmulos & hostes adunxit. Ne igitur ad onus sit ei potius quam honorem quod te proxima linea consanguinitatis attingit, non solum ex abundantia divitiarum tuarum ejus deberes indigentia providere, sed multa etiam tuæ necessitati subtrahere ut ejus necessitudinem sublevares. Cùm ergo inclita recordationis Richardus Rex Angliæ frater tuus ei certam legaverit pecunie quantitatem, & tu illam te juraveris, sicut accepimus, soluturum, jurantibus tecum Episcopis regni tui, rogamus serenitatem regiam & exhortamur attentius quatenus pecuniam ipsam eidem in multa necessitatis articulo constituto persolvās, ne te ac nos in eam necessitatem inducas ut cùm justa preteritis favore teneamur apostolicum impertiri, te ad solvendum debitum, quod non denegas te debere, cogere compellamur post commotiones multotiens iteratas, per quas te non potuimus hæcenus emollire.

*PRIORIBVS ET CAPELLANIS
Coloniensibus.*

Epist. 130.

Quod Colonia sedis apostolicæ filia specialis existat & veteris sigilli scriptura testatur, & Coloniensium manifestat assertio, & evidentijs omnibus opera profitentur. Ecce etenim, ut in devotione sedis apostolicæ civitas ipsa solidaretur ex toto, nec ex aliqua ulterius parte nutaret caput languidum & cor mærens, quod ulceris sui sanie moliebatur insicere totum corpus, ut à planta pedis usque ad verticem nulla in eo sanitas remaneret, ad mandatum apostolicum excidistis à vobis, & virum idoneum & Ecclesiæ Romanæ devotum in caput vestrum hilariter assumpsistis, qui vobis concordaret operibus, & servaret corporis puritatem. Gaudemus igitur & congaudemus vobis in Domino & sinceritatem vestram prosequimur actionibus gratiarum quod expurgato fermento veteri, ne corrumpere totam massam, in azymis sinceritatis & veritatis vos ipsi azymi ambulatis, & in fidelitate carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi de die in diem persistitis fortiores. Monemus igitur dilectionem vestram & exhortamur in Domino & sub quanta possumus benignitatis affectione mandamus quatenus in devotione nostra & fidelitate Regis ipsius proficiatis jugiter, & sicut bene coepistis, fideliter persistatis, nec impetum formidetis illius qui tamquam possit fluvium absorbere, vobis exilium & depopulationem civitatis vestræ, licet frustra, minatur: cui resistite fortes in fide, constantiam vestram & fortitudinem urbis vestræ in hoc pariter ostendentes, & potissimum confidentes in eo qui projecit in mare curram & exercitum Pharaonis, & qui nunquam deserit de sua misericordia confidentes, nec exaltationem hostis vel extollentiam potius formidetis, quoniam omnis qui se exaltat, humiliabitur, & qui se humiliat exaltabitur juxta testimonium veritatis. Nos autem, qui puritatem vestram in multis hæcenus & nunc præsertim in facto Adolphi quondam Archiepiscopi vestri, nunc depositi, sumus evi-

denter experti, ad honorem & profectum tam Ecclesiæ quam civitatis vestræ, dante Domino, efficaciter intendemus.

Scriptum est in eundem modum Plebanis Coloniensibus. Item Scabinis & universo populo Coloniensi.

ILLVSTRI REGI ANGLORVM.

Quantum honoris & gloriæ quantumque fortitudinis & virtutis accresceret tibi & regno tuo, si carissimus in Christo filius noster illustris Rex Otto serenissimus nepos tuus ad coronam imperij tuo suffragio perveniret, regalis prudentia non ignorat. Cùm igitur eidem Regi scripserimus ut ad hoc diligenter intendat, ad quod etiam nos intendimus diligenter, quoniam ex quo imperij coronam haberet, Principes qui coronæ imperij tenentur astricti, ei tamquam domino procul dubio adhererent, serenitatem tuam rogamus, monemus, depopulamus, & hortamur quatenus ei ad obrinendum coronam imperij, sicut caram habes gratiam divinam & nostram, & tuum diligis commodum & honorem, auxilium tribuas opportunum, de nostra circa ipsum gratia plena securus quod ad sublimationem ejus efficaciter aspiramus. Vnde si ei curaveris non minutatim, ut hæcenus, licet raro, sed simul & plenè, prout decet & expedit, subvenire, negotium ejus non tam sibi quam tibi ad optatum perducat effectum.

E I D E M.

Cum carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni nepoti tuo tenearis magnificè subvenire, non solum ratione carnis & sanguinis, verum etiam consideratione commodi & honoris, quoniam si per tuæ subventionis auxilium idem Rex nepos tuus ad coronam imperij perveniret, status utique regni tui robur susciperet & augmentum, plus utique quam oporteat litteris explicare miramur non modicum & movemur quod ei vel de tuo subvenire non curas, vel saltem de suo, videlicet quod ex testamento inclitæ recordationis Richardi Regis germani tui sibi solvere sine dubitatione teneris. Volentes igitur tam tibi quam ipsi paterna sollicitudine providere, serenitatem tuam rogamus attentius & monemus, fideliter consulentes quatenus ei super his quæ prædictus Rex frater tuus ei testamento legavit non differas ulterius satisfactionem debitam exhibere, ne per tuum defectum suus impediatur profectus; quatenus si per te fuerit adjutus, negotium ejus optatum sortiatur effectum. Datum Romæ apud sanctum Petrum xiiii. Kalend. Martij, pontificatus nostri anno octavo.

Scriptum est super hoc Helicensi, Dunelmensi, & Wigornensi Episcopis. Cùm carissimo &c. in eundem fere modum usque in finem. Quocirca fraternitatem vestram rogamus & monemus attentius, per apostolica vobis scripta præcipiendo mandantes quatenus eundem Regem ad hoc moneatis prudenter & efficaciter inducat. Et si forte per exhortationes vestras ad id induci nequiverit, vos eum per distinctionem ecclesiasticam compellere non tardetis, non obstantem compositione quæ facta est inter ipsos;

Epist. 131.

Epist. 132.